

Stafetmodtager december 2011: Ib Bondebjerg, professor, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling (MEF) siden 1997

Professor Ib Bondebjerg, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling: En af humanioras styrker er mangfoldigheden og åbenheden overfor nye strømninger og impulser – nationalt og globalt. Tværfaglighed er en del af denne styrke. Mit bidrag til denne bogstafet skulle gerne afspejle både åbenheden, mangfoldigheden og tværfagligheden. Min egen forskning har både ligget inden for litteratur, film og medier, og jeg har været stærkt inspireret af både sociologi og de senere år også forskning i kognition og følelser – også naturvidenskab er vigtig for humaniora.

Henrik Pontoppidan (1898-1904). Lykke-Per

Pontoppidans store samtidsroman fra århundredskiftets Danmark er et nationalt mesterværk. Men det er også en universel historie om et samfunds og et menneskes udvikling og forvandling. Den er netop blevet oversat til engelsk, omsider, og har fået flotte anmeldelser. Globaliseringen kan også gå den vej.

Klavs Bondebjerg (2005). Søndag efter midnat.

Mit andet valg indenfor dansk litteratur er et meget personligt valg, fordi det er den sidste digtsamling min lillebror nåede at gøre færdig før han døde som kun 50-årig af kræft i 2004. Min bror var en stor kærlighedsdigter og havde skarpt blik for det nære livs detaljer. Men han var desuden i essays og radioprogrammer en udadvendt skildrer af verden udenfor Danmark, de arabiske og afrikanske kulturer. Global og lokal på samme tid.

Thomas Boberg (2009). Boothill.

Thomas Boberg er som forfatter og lyriker beslægtet med min lillebror, og de var også nære venner. Det fremgår tydeligt af hans digtsamling Boothill, hvor en hel suite af digte, kaldet 'Vinternotat' er tilegnet min bror. Bobergs lyrik og bøger i øvrigt er også både meget lokale i deres

emner og meget globale, bl.a. fordi Boberg har rejst og levet meget i Sydamerika og Sydeuropa. Han behersker både det korte og det længere format.

Per Olov Enquist (1999). Livlægens besøg

Enquist er en af Skandinaviens allerstørste forfattere, og dermed også et Europæisk fyrtårn inden for den historiske og realistiske samtidsroman. Han har boet og arbejdet meget i Danmark, så vi ejer ham lidt. Her er han gået ombord i en af alle tiders mest saftige og politiske danske historie, en historie som også handler om oplysningstiden. At det er stærkt stof viser sig ved at bogen allerede er en opera og snart bliver en film.

Kerstin Ekman(1983). En by af lys

Kerstin Ekman er Enquists kvindelige modstykke og hendes romaner kommer i serier, der både graver sig ned i det lokale og samtidig åbner universelle menneskelige perspektiver. By af lys er fjerde og sidste del af Ekmans 'Katrineholmssuite', om flere generationer af kvindeskæbner. Men romanen står også stærkt alene i sin skildring af en midaldrende kvinde, der både lever i nuet og rejser i erindringen og historien.

Rose Tremain (1999). Music and Silence

Den engelske forfatter Rose Tremains bog fra 1999 om livet omkring Christian d. IV's hof i 1600-tallets Danmark er et absolut mesterværk. Med original indfaldsvinkel på en ung musiker ved hoffet får hun fortalt en historie om kærlighed og om en historisk virkelighed som træder lyslevende frem. Ikke mærkeligt at den er oversat til 14 sprog og nu skal filmatiseres af vores egen Lone Scherfig.

Ian McEwan (2002). Atonement

Ian McEwan skriver ikke egentlig historiske romaner. Men i denne bog, som nu også findes i en fremragende filmatisering, nærmer han sig. En dramatisk, psykologisk og historisk roman der bevæger sig

fra 30'ernes overklasseEngland, gennem 2. Verdenskrigs slagmarker og tilbage til nutiden. En historie om en fatal kærlighedshistorie og et fatalt forræderi med langtrækkende konsekvenser.

Paul Auster (1985-1987). New York Trilogien

Både Austers kone Siri Hustvedt og han selv er fremragende amerikanske nutidsforfattere. New York er en fantastisk by og disse tre romaner er simpelthen den moderne, amerikanske storby-roman par excellence, et mylder af menneskeskæbner, fortællinger og miljøer. Auster skriver i et præcist og sanseligt sprog om virkeligheden og dens bagvedliggende mønstre.

Don DeLillo (1997). Underverden

Don DeLillo er måske amerikansk litteraturs største samtidsskildrer, og med denne moppedreng af en roman fortæller han forrygende om politik, samfund og hverdagsliv over en 40-årig periode fra 1951 til 1990'erne. Det er den kolde krig fortalt indefra og gennem et netværk af historier og karakterer, på engang skarp, præcis og realistisk og fabulerende og næsten mytologisk.

Daniel Dayan & Elihu Katz (1992). Media Events. The Live Broadcasting og History.

Selvom film- og medieforskningen er en temmelig ung forskningsretning har den allerede sine klassikere. Denne bog er en af dem. Et meget indflydelsesrigt, teoretisk og analytisk meget originalt studie i tv mediets evne til at skabe rituelle og mytologiske øjeblikke ved at transformere nuets hændelser til fortællinger og kollektive begivenheder. Behøver jeg sige månelanding eller mordet på Kennedy.

John Durham Peters (1999). Speaking Into the Air. A History of the Idea of Communication.

Her er en anden moderne kommunikationsklassiker. Durham Peters gennemgår med lysende klarhed forandringerne i selve vores opfattelse af hvad kommunikation er fra de gamle grækere, via den kristne og frem til vore dage. Konkret historieskrivning og samtidig meta-kommunikation.

Mette Hjort & Scott MacKenzie (eds. 2000). Cinema and Nation.

Filmhistorie er alt for ofte national filmhistorie, og vi forestiller os tit, at lige netop det og det lands filmkultur er helt unik. Men mange træk går på tværs af nationale kulturer, og bag den nationale særegenhed gemmer sig store fællestræk. Det bliver synlig i denne fine antologi om forholdet mellem filmen og det nationale.

Jack C. Ellis & Betsy McLane (2007). A New History of Documentary Film.

Dokumentarfilmen er nok ikke så prominent i offentligheden eller i forskningen som spillefilmen. Men dokumentarismen er en meget stærk, international strømning, hvis historie fortjener mere opmærksomhed og plads. Ellis og McLane giver her deres bud, med udgangspunkt i den amerikansk-engelske tradition.